

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

**GEREFORMEERDE GEMEENTE
POORTVLIET**

04 Geestelijke
toerusting

07 Toch het
Evangelie

10 Brief van de kerken aan
de minister-president

Davids belijdenis

ds. R.A.M. Visser, Apeldoorn

‘De HEERE is goed en recht’. Het zijn woorden van David. In deze psalm lezen we in de eerdere verzen hoe David bidt.

► **De HEERE is goed en recht.**

Psalm 25:8a

In moeilijke omstandigheden zoekt David de Heere. Hij heft zijn ziel tot Hem op. David klemt zich vast aan het woord van Gods belofte. En dan nu vers 8a: ‘De HEERE is goed en recht’. Het is net of David achteromkijkt en het uitroept: ‘En toch is het waar. De HEERE is goed. De HEERE is recht’. We vragen ons misschien af hoe David nu zeggen kan dat de HEERE goed en recht is, terwijl de omstandigheden zo moeilijk zijn. Laten we

kort op de woorden zelf letten. De HEERE is hier namelijk de Jehova, de Verbondsgod, de God van de blijvende trouw, de God van de genade en van de offers. David gelooft het met heel zijn hart. Deze God is ook de heilige God, de God bij Wie niemand in zichzelf kan bestaan. Maar wat een wónder dat het ook God is in Zijn barmhartigheden. Zijn brandend hart is vol genade en van goedertierenheden die van eeuwigheid zijn. Die HEERE is goed. En wat zegt hij daar veel mee. Het is net alsof David zegt: ‘Wat is de HEERE goed, wat is Hij vol van liefde. Wat is Hij barmhartig, lankmoedig en genadig. Je proeft in de woorden het intense. Hij heeft ondanks alles en in alles de HEERE over mogen houden. En het welt voor David op als een belijdenis, als een lofprijzing: De HEERE is goed én recht. Want dat hoort er volgens onze tekst helemaal bij. De HEERE is het allebei: én goed én recht.

Heilig en rechtvaardig

De HEERE is recht. Waar denken we aan bij het woord ‘recht’? Letterlijk denk je aan het tegenovergestelde van wat krom is. En zo is dat nu ook in onze tekst. Er is bij de HEERE niets wat krom is, er is bij de HEERE niets te vinden wat niet overeenstemt met Zijn heilige wet, er is bij de HEERE geen enkele onoprechtheid te vinden. De HEERE Zélf is de volmaakte heilige en rechtvaardige God.

Maar, misschien vragen we ons dan nog steeds af hoe David dat zo kan zeggen dat de HEERE goed én recht is. Het is namelijk opmerkelijk dat juist deze twee zaken de basis zijn voor wat erop volgt: ‘daarom zal Hij de zondaars onderwijzen in de weg’. De kanttekeningen geven een toelichting: ‘Over dewelke Hij Zich naar Zijn goedheid ontfermt tot hun bekering, en die Hij naar Zijn rechtheid of gerechtigheid de rechte weg wijst, die Hij de boetvaardigen in Zijn Woord heeft voorgeschreven’. Dat de HEERE

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE POORTVLIET

Omstreeks 1912 ontstaat er in Poortvliet een gezelschap, dat 's zondags in een woning op de Markt bijeenkomt om een preek te lezen. Vanwege de grote toeloop valt in 1929 het besluit om aan de Zuidstraat een kerk te bouwen. Op 4 juni 1930

neemt ds. J. Fraanje het nieuwe kerkgebouw in gebruik met een preek over Nehémia 8:11b: ‘Want de blijdschap des HEEREN, die is uw sterkte’. 's Avonds bevestigt hij de eerste ambtsdragers. Als het eiland Tholen in 1944 door de Duitsers onder water wordt gezet, vertrekt een aanzienlijk deel van de (doop)leden voor ongeveer een jaar naar Halsteren en Bergen op Zoom. In 1951 wordt er een galerij in de kerk aangebracht en in 1966 wordt het kerkgebouw uitgebreid met een vergaderzaal. In de loop der jaren wordt het interieur verschillende keren opgeknapt. Het aantal zitplaatsen op de begane grond wordt daarbij teruggebracht tot 105. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in ‘Niet door kracht, noch door geweld’. Het aantal belijdende leden bedraagt 62, het aantal doopleden 42.

goed en recht is, is dus kennelijk zo troostvol en moedgevend. En dat is het ook wanneer we door het geloof leren zien dat de HEERE goed en recht is omdat de Heere Jezus daarvoor heeft gezorgd!

Dat de HEERE goed en recht is, is dus kennelijk zo troostvol en moedgevend

Dat de HEERE goed is, is namelijk niet door ons mensen verdiend. Wij verdienen door onze zonden en zondige bestaan dat de HEERE op ons neerziet in toorn. Maar de Heere Jezus heeft die toorn doordragen aan het kruis van Golgotha. En daarom zijn er bij de Heere milde handen en vriendelijke ogen.

Straf gedragen

Omdat de HEERE recht is, hebben wij tijdelijke en eeuwige straffen verdiend. Maar de Heere Jezus heeft de straf gedragen en de schuld betaald. En al degenen die daarvan wat leren kennen in hun leven, gaan begrijpen wat David bedoelt in deze tekstwoorden. Onder alle gevolgen van de zonde in moeiten en verdrukking leerde je buigen voor de Heere. Je leerde zonden kennen en belijden. Gods oordeel leerde je te aanvaarden met je hart. En je leerde daarmee te vluchten tot de Heere. En dan kan de Heere het niet meer verkeerd doen. Hij openbaart het in je leven: Ik voor u. Omdat u anders de eeuwige dood had moeten sterven. En de Heere komt dan bij tijden zo dichtbij in het Woord en in sacrament. Want dan kunnen er tijden zijn dat

je voor jezelf zo weinig zicht op hebt op de inhoud van die woorden: 'De HEERE is goed en recht'. Dan kunnen er tijden zijn waarin je ernaar uitziet dat dit verlevendigd wordt vanbinnen. Dat je er meer van mag leren kennen, dat dit dieper in je wortelen zal, juist in tijden waarin dit wordt aangevochten, tijden waar je moeiten en verdrukkingen ervaart. Want wat gaan de golven soms hoog!

Geloofsgemeenschap

Er kunnen ook tijden zijn waarin je in alle rust en stilte verlangend bent naar meer onderwijs. In al die omstandigheden komt de HEERE Zijn kinderen – op Zijn tijd – tegemoet. En Hij verlevendigt door Zijn Geest die verborgen gemeenschap met Hem door het geloof waardoor gezien en bevestigd wordt: de HEERE is goed en recht, ook voor mij! In die tere geloofsgemeenschap met Christus wordt opnieuw het wonder ervaren: Zijn oog slaat mij in liefde gade. Mijn weg wordt Zijn weg. Mijn omstandigheden worden Zijn omstandigheden. Mijn kruis wordt Zijn kruis, dat komt op Hém te liggen, je leert het aan Hem overgeven. Mijn verdrukkingen worden Zijn verdrukkingen. Mijn onbegrepen wegen worden Zijn onbegrepen wegen. En met al mijn zonden en ellende leer ik eens temeer schuilen bij deze HEERE, Die goed is én recht om Jezus' wil.

Zoekt u de weg er naartoe? Dan lezen we nog even vers 1: 'Tot U, o HEERE, hef ik mijn ziel op'. De kanttekeningen zijn er zo onderwijzend in: 'Door een hartgrondig gebed en verlangen naar Uw hulp'. Zo maakt Hij het ook vandaag waar:

*'s HEEREN goedheid kent geen palen;
God is recht, dus zal Hij door
Onderwijzing hen die dwalen,
Brenge in het rechte spoor.
Hij zal leiden 't zacht gemoed
In het effen recht des Heeren;
Wie Hem need'rig valt te voet,
Zal van Hem Zijn wegen leren. ♦*

Uit:
HET ABC VAN HET GELOOF
dr. A. Comrie
(uitg. De Banier, 2016).

H

HONGEREN

Algemene verlichting

2. Tijdgelovigen kunnen door de algemene verlichting van Gods Geest heerlijkheid zien in de genade, in Gods Kerk en in Zijn kinderen. Dat geldt vooral als de Kerk een zuivere gestalte vertoont, en als Gods kinderen met innige liefde gericht zijn op de heiligmaking en de vertrouwelijke omgang met God. Dat kan enig verlangen in hun hart opwekken en een aansporing zijn voor de ziel. Bileam zag de heerlijkheid van Israël en hoe het door God gezegend werd; toen wilde hij ook wel de dood van een rechtvaardige sterven, en wenste hij dat zijn uiteinde zou zijn als dat van hen (zie Num. 23:10). Toen Abimélech zag dat God Izak zegende en met hem was, wilde hij een verbond met hem sluiten (zie Gen. 26:28).
3. Tijdgelovigen kunnen ook enig innerlijk genoeg hebben in de lieflijkheid van de genadeweldaden (zie Hebr. 6:5). Dat kan hen ook enige tijd daarnaar doen hongeren; zie Joh. 6:34: 'Heere, geef ons altijd dit Brood'. Johannes de Doper was een brandende en lichtende kaars, en de goddeloze Joden verheugden zich voor een korte tijd in zijn licht. Op de oordeelsdag zal er een grote honger zijn om Gods Koninkrijk binnen te gaan, maar men zal te horen krijgen: 'Ga weg, Ik ken u niet!..

Ik zal nu geen andere oorzaken noemen waardoor honger en dorst kunnen ontstaan. Maar laat ieder toch getrouw met zijn eigen ziel omgaan! Ik hoor iemand zeggen: Wij moeten getrouw met onze ziel omgaan, opdat we ons niet

- bedriegen en een verkeerd verlangen ons in de dood brengt. Wijs ons daarom enkele kenmerken aan van bedrieglijke én van oprechte verlangens. Als u dit echt wilt weten, let dan op wat nu volgt:

Kenmerken van verkeerde en bedrieglijke verlangens zijn de volgende:

- a. Een bedrieglijk verlangen of hongeren wordt gekenmerkt door het plotselinge ervan; het ontstaat heel snel en gemakkelijk, zonder dat men ervaren heeft dat er een almachtige kracht van God voor nodig is om de mens verlangend te maken. De tijdgelovigen groeien snel op.
- b. Het niet oprechte hongeren kan in zo iemand samengaan met een even grote begeerte naar iets anders dan genade. Er is nog nooit een tijdgelovige geweest in wie het verlangen naar genade in het hart overheerste, en die alle andere verlangens aan zich onderwierp. Nee, het verlangen naar genade is bij hem juist onderworpen aan de andere verlangens (zie Jak. 4:2 en 3). Daar wordt gesproken van mensen die wel begeerden, maar dat deden ze om datgene wat ze ontvangen hadden in hun lusten door te brengen.
- c. Er is geen sprake van een oprecht hongeren of verlangen als het hart geen strijd kent. Die strijd is een voortdurende en blijvende strijd om alle belemmeringen voor het genieten van datgene waar het verlangen naar uitgaat, uit de weg te ruimen. Ik erken graag dat er iets van strijd in tijdgelovigen plaatsvindt, maar dat is een strijd tussen de ene en de andere macht die op hen afkomt. Het is een strijd met hun geweten, dat hen overtuigt van zonden; een strijd tussen het licht dat ze zien én al het andere dat ze liefhebben. Maar in de oprechte gelovigen is er een strijd gaande in de vermogens van de ziel zélf. ♦

► wordt vervolgd

Geestelijke toerusting

G.R. van Leeuwen, Opheusden

Vijftig jaar geleden opende het Van Lodensteincollege in Amersfoort haar deuren. Daar is veel gebed aan voorafgegaan. De naamgeving van de school was ook onderwerp van gesprek.

Ds. J. van Lodenstein was een godvrezende vertegenwoordiger van de Nadere Reformatie, een stroming die vanuit Utrecht (in de directe omgeving van Amersfoort) zo krachtig haar invloed gelden deed. In de naamgeving drukte het bestuur de wens uit dat de eenheid van leer en leven die Van Lodenstein voorstond en uitdroeg ook op school in praktijk zou worden gebracht. Daarom heeft de geestelijke toerusting van jonge mensen een belangrijke plaats in het onderwijs en dat beperkt zich niet tot de godsdienstles! Deze vorming is als een zuurdesem die het hele onderwijs doortrekt.

Ter gelegenheid van het gouden jubileum van de school schreef dr. W. Fieret een prachtig boek over Van Lodenstein, onder de titel: 'Het hart naar boven'. Dit boek, dat in het najaar verschijnt, laat ons zien dat de geestelijke erfenis van Van Lodenstein nog steeds van grote betekenis is. Niet alleen zijn leven wordt geschetst, maar Van Lodenstein wordt ook getekend in de context van de tijd waarin hij leefde. Deze benadering geeft inzicht in de handelwijze van Van Lodenstein in bepaalde situaties. Daarin liggen wijze lessen voor onze

tijd. Ik licht alvast een tipje van de sluier op. Dat doe ik in vier artikelen, waarbij ik me vooral richt op zijn waardevolle betekenis.¹

Orthodoxe regentenfamilie

Wie was Van Lodenstein? Bij het stellen van deze vraag kijken we graag naar een portret. Hoe zag hij eruit? Dat weten we helaas niet. Historici en archivariissen hebben gezocht, maar die pogingen zijn tot nu toe tevergeefs geweest. We zullen het dus zonder zijn portret moeten doen. Wel hebben we de beschikking over een grote schriftelijke nalatenschap. Die vormt een rijke bron waaruit Fieret rijkelijk heeft kunnen putten. Jodocus is geboren op 6 februari 1620 in Delft. Hij groeit op in een gezin en familie van vooraanstaande burgers. De regentenfamilie Van Lodenstein oefent veel invloed uit op bestuurlijk, economisch en kerkelijk gebied. Zijn vader is burgemeester en ouderling. Het is dan ook bijzonder dat Jodocus niet in de voetsporen van zijn vader gaat, maar theologie gaat studeren in Utrecht, waar Voetius een vooraanstaande hoogleraar is. Politieke macht en economische invloed kunnen Jodocus niet bekoren.

- Vijftig jaar geleden opende het Van Lodensteincollege in Amersfoort haar deuren. Ter gelegenheid van het jubileum verschijnt een boek over Van Lodenstein onder de titel "Het hart naar boven".

Zijn inspanningen zijn gericht op het werkzaam zijn in de dienst van de Heere en op de uitbreiding van Zijn Koninkrijk.

Herder

Van Lodenstein neemt als afgestuurd theoloog een beroep aan naar de kleine combinatiegemeente Zoetermeer-Zegwaard. In deze gemeente wonen vooral turfgravers en boeren. Is dat niet beneden zijn stand? Voor hem is dat geen vraag. Hij dient zijn medemens en volgt daarmee de opdracht van zijn Meester op. Hij komt om te dienen en niet om te heersen en toont zich niet alleen een leraar, maar ook een herder van zijn gemeente. Hij vindt een goede onderlinge verhouding met zijn medemens erg belangrijk. Als hij overheidspersonen aanspreekt en vermaant, doet hij dat op een tactische manier, zonder hen in hun positie aan te tasten. Hij onderwerpt zich aan het over hem gestelde gezag. De jonge predikant wordt in zijn eerste gemeente beschuldigd van onrechtzinnigheid. De classis verwerpt deze klacht uiteindelijk, maar daar gaat heel wat aan vooraf.

De wijze waarop Van Lodenstein dit alles ondergaat, is voorbeeldig. De waarheid en de vrede zijn hem duizend keer meer waard dan zijn reputatie. Zijn visie op lijden, in welk opzicht dan ook, is ingegeven door het lijden van de Heere Jezus Christus. Als hij daarover mediteert, schrijft hij: 'Nu ik dit goed overdacht heb, mijn ziel, is het niet uit te spreken wat een kracht van troost, ja, van juichen en blijdschap er is in het lijden dat vergeleken wordt met dat van de Zaligmaker. Beschouw daarom alle scheldwoorden als eretiteln en wees er zo ver vandaan om kwaad met kwaad aan uw lasteraars en bespotters te vergelden, dat u het tegenovergestelde doet, namelijk dat u u verblijdt en hen in stilte bedankt voor het goede dat ze aan u bewezen'. Tijdens dit ingrijpende conflict leren we Van Lodenstein kennen als iemand die al op jeugdige leeftijd zelfverloochening praktiseert. Het is een onderwerp waarover hij veel heeft geschreven en ook gesproken vanaf de preekstoel. Deze Bijbelse eigenschap is een van de rode draden in zijn leven. Het praktiseren van die Bijbelse houding betekent echter niet

dat hij uit vriendelijkheid, nederigheid en vredelievendheid water bij de wijn doet. In zijn preken en geschriften zijn indringende waarschuwingen tegen de zonden te lezen, evenals oproepen aan mond- en naamchristenen om zichzelf te onderzoeken.

Dichter

In 1650 geeft Van Lodenstein gehoor aan een beroep uit Sluis, een garnizoensstad in het verre Zeeuws-Vlaanderen. De anderhalf jaar waarin Van Lodenstein in Sluis het Evangelie bedient, zijn volgens diverse getuigen rijk gezegend. Burgers, ruwe soldaten en officieren vragen zich met de stokbewaarder bekommerd af: 'Wat moeten wij doen om zalig te worden?' Ze zijn met hart en ziel verheugd dat ze rechtgelovige christenen geworden zijn. Jaren later bevestigt Jacobus Koelman, één van zijn opvolgers, dat de gemeente tijdens de bediening van Van Lodenstein door de zegen van de Heere bijzonder gebloeid heeft. In Sluis begint Van Lodenstein met zijn werk als dichter. Predikant- en dichterschap liggen bij hem in elkaars verlengde. Ze komen voort uit dezelfde bron en zijn gericht op hetzelfde hoge doel: de eer van God. Zijn gedichten worden gelezen, gezongen en gewaardeerd. Van Lodenstein ziet het zingen niet in de eerste plaats als een activiteit ter ontspanning of om de luisteraars te laten genieten van de zangkunst. Bij hem heeft zingen vooral een geestelijke dimensie. Het is een oefening in de godzaligheid: een middel om God te dienen en te streven naar een leven waarin de heiliging van God centraal staat. Hij schrijft dat God tijdens het zingen met Zijn Geest in de harten van mensen werkt en dat ze daarvan getuigenis mogen geven. Dan is dit zingen een vruchtbare oefening! ♦

► wordt vervolgd

¹ Deze vier artikelen verschijnen gelijktijdig in De Wachter Sions, kerkblad van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland.

Op 28 juni promoveerde ds. C.J. Meeuse op het proefschrift "De bestrijding van het cartesianisme door Jacobus Koelman". De redactie vroeg hem om de inhoud van zijn proefschrift toe te lichten voor onze lezers. Dit is het laatste van vier artikelen.

Ons verstand en dwalingen

ds. C.J. Meeuse, Arnhem

Als we alleen willen geloven wat met het verstand te begrijpen is, staan we open voor de dwaalleer. Er zijn in de wereld van de wetenschap veel dwaallichten, die het verstand tot maatstaf nemen en ons willen afbrengen van de weg der waarheid, zoals God die in Zijn Woord openbaart.

Koelman wilde zijn lezers onder het gezag van Gods Woord brengen en houden. Daarvoor bestreed hij het cartesianisme vaak in de breedte. Maar hij richtte zich soms ook op enkele afzonderlijke personen, en wel op respectievelijk Wolzogen, Bekker en Deurhof. Hij wilde aantonen dat hun opvattingen in een breder verband stonden. Daar bleef hij tegen waarschuwen. Willem Deurhof was dus de derde cartesiaan tegen wie Koelman zijn zwaard sleep. Deurhof is niet goed in een bepaalde stroming onder te brengen. Als autodidact ging hij zijn eigen weg. Hij was excentriek en werkte tamelijk geïsoleerd. Toch had hij veel aanhang. Zelfs filosofen en theologen van naam hebben zich ingespannen om Deurhofs leerstellingen te bestrijden. Over het algemeen meende men bij hem spinozisme en pantheïsme te bespeuren, maar hij week ook van Spinoza af in zijn spreken over de Schepper en de schepping. Hij liet zich door diverse sektarische geesten beïnvloeden.

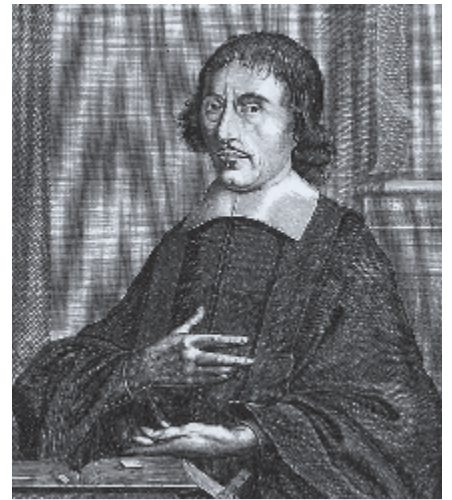
Verschillende ketterijen

Koelman gaf een weergave van Deurhofs opvattingen in zijn "Vervolg van het Vergift van de Cartesiaanse Philosophie". Daarmee wilde hij aantonen dat het cartesianisme een bron is voor allerlei dwalingen.

De voornaamste cartesiaanse opvattingen die Koelman bij Deurhof aanwijst, betreffen het beperken van geesten, engelen en zielen tot 'denking', naast de bewering dat de Drie-eenheid Gods door het verstand begrepen kan worden. Ook wees hij Deurhofs opvatting af dat niets uit niets kan voortkomen en weerlegde hij zijn gedachten over de schepping, over de natuur en over de wonderen. Deurhof loochende ook leerstukken van de gereformeerde geloofsleer, zoals over de eigenschappen van God. Hij stelt Gods Wezen heel anders voor dan de Schrift leert. Hij dwaalde in zijn gedachten over de Drie-eenheid, over de onderscheiden Personen in God, en in zijn Christologie. Hij zag Christus als Gods eerste scheppingsdaad en was van mening dat het overige van de schepping uit Hem voortkwam. Verder had Deurhof merkwaardige gedachten over zonde en straf, over de Persoon en de naturen van Christus, over Zijn borgwerk en over het gebed. Hij week voortdurend af van de officiële gereformeerde geloofsleer. Terecht heeft dit alles uiteindelijk tot zijn kerkelijke censuur geleid.

Misleidende filosofie

Koelman zag hoe in zijn tijd de nieuwe cartesiaanse filosofie de

► Jacobus Koelman

gereformeerde geloofsleer ondermijnende en uitholde. In zijn werk "Het vergift van de Cartesiaanse philosophie grondig ontdekt" had hij hier al nadrukkelijk tegen gewaarschuwd. Als de kerk geen leertucht uitoefent, krijgt iedereen de vrijheid om zijn eigen wijsheid tot waarheid te verklaren en uit te dragen, met terzijdestelling van Bijbelse waarheden. Beter is naar de apostel Paulus te luisteren, die schrijft: 'Want de wapenen van onzen krijg zijn niet vleselijk, maar krachtig door God, tot nederwerping der sterkten; dewijl wij de overleggingen ternederwerpen, en alle hoogte die zich verheft tegen de kennis Gods, en alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus' (2 Kor. 10:4-5).

Tot slot

Met mijn proefschrift heb ik zichtbaar willen maken welke wezenlijke verandering er plaats vindt als het Bijbelse geloof wordt ingeruild voor een vertrouwen in de rede en voor conclusies van de wetenschap. Het begrip van de mens wordt daarbij gemaakt tot een begrenzing voor Gods macht, terwijl het geloof dat de Heilige Geest werkt, leert vertrouwen op God Zelf en op Zijn geopenbaarde waarheid, waardoor Hij wonderen doet. Dit gebeurde in de zeventiende eeuw, maar het gebeurt ook in onze tijd. De boodschap die ik door wil geven is van wezenlijk belang voor ons allemaal: 'Vertrouw op den HEERE met uw ganse hart, en steun op uw verstand niet' (Spr. 3:5). ♦

► slot

Toch het Evangelie

P. Schalk, Veenendaal

De koppen voor dit commentaar buitelen over elkaar heen: 'Niet bij brood alleen?' kan een goede kop zijn. Of anders misschien 'Brood en Spelen'. Maar nee, het wordt: 'Toch het Evangelie'.

Deze gedachtestroom kwam op gang door de gruwelijke openingsceremonie van de Olympische Spelen, eind vorige maand. Moeten we het daar nu over hebben in onze Saambinder? Ja, toch wel, alleen al om ons wakker te schudden.

Muurschildering

Nog voor de Reformatie, in de jaren 1495 tot 1498, werkte Leonardo da Vinci aan een enorme muurschildering, een fresco, in het dominicaner-klooster Santa Maria delle Grazie in Milaan. De titel van dit wereldberoemde kunstwerk is "Het laatste avondmaal" en gaat over Johannes 13, als de Heere Jezus juist heeft aangekondigd dat één van Zijn discipelen Hem zal verraden.

Zeker, in onze gereformeerde traditie is een afbeelding van de Heere Jezus niet gebruikelijk. In de rooms-katholieke traditie lag dat heel anders. Aan het eind van de vijftien-

de eeuw konden de meeste mensen niet lezen. De boekdrukkunst was wel uitgevonden, maar het bezit van boeken was nog niet algemeen. Kunst in kerken en kloosters werd dan ook gezien als de boeken der leken. Hoe het ook zij, het heeft de organisatoren van de Olympische Spelen goed gedacht om dit wereldberoemde schilderij na te spelen, en wel op gruwelijke wijze, met zogenoemde drag queens, een transgendermodel, en noem maar op. Om de tolerantie te vieren.

Kritiek

Het was opmerkelijk dat als eerste de Franse Rooms-Katholieke Kerk scherp reageerde. In een gezamenlijke verklaring gaven de Franse bisschoppen aan het diep te betreuren dat het christendom werd bespot en belachelijk gemaakt. Wereldwijd was er ook kritiek van politici. In Nederland reageerden Geert Wilders (PVV)

en Ulyse Ellian (VVD) door te stellen dat men Mohammed of de Koran niet zo zou durven bespotten. Don Ceder (ChristenUnie) legde de link met vervolgd christenen en SGP'ers schreven op social media: 'Gods grote en goede Naam wordt hiermee onteerd tot groot verdriet van christenen. Excuses zouden wel het minste zijn'. De organisatoren gaven echter aan dat het niet de bedoeling was geweest om te kwetsen. Pas nadat de kritiek aanzwol en er zelfs belangrijke bedrijven hun reclames introkken, werden er excuses gemaakt door het organiserend comité. En dat was natuurlijk weer tegen het zere been van de artiesten. Die waren er om de diversiteit te vieren. Daarvoor moet alles wijken.

Groen van Prinsterer

De wereld draait door. Dat zou de conclusie kunnen zijn. Blijkbaar kan niets ons remmen, hollend naar de afgrond van ons eigen gelijk, van onze diversiteit, van onze vrijheid. Daarvoor mag alles op zijn kop. We noemen dat wel een revolutie, een omwenteling. Revolutie heeft vele gedaanten, politiek, cultureel, maatschappelijk, persoonlijk. Radicale veranderingen zijn er op alle terreinen.

De vraag is wat het antwoord daarop is van ons als christenen. Hoe reageren we op doorgeslagen acties die het christendom raken en waardoor de Naam van Christus wordt aangetast? Door maar niets te doen, want het raakt ons (nog) niet persoonlijk? Door maar stilletjes te wachten tot het weer overwaait?

Misschien wordt op zo'n moment meer dan ooit duidelijk wat eens Groen van Prinsterer stelde tegenover de politieke omwentelingen. Zijn stelling was kort en bondig: Tegen de revolutie het Evangelie!

Daar, in het Evangelie, ligt immers de kracht van het christendom! Beter gezegd, daarin ligt het hart van de christen. Het beste wapen tegen de verwording in politiek, cultuur en maatschappij, juist als de Naam van Christus wordt aangetast, is het Evangelie van Jezus Christus en Die gekruisigd. Dat mag en moet uitgedragen worden tegen alle revoluties in. Toch het Evangelie. ♦

► Het organiserend comité van de Olympische Spelen heeft Gods goede Naam bespot.

Preken op drie continenten

W.B. Kranendonk, Amersfoort

Toen hij voor het eerst als 22-jarige in Amerika bij het curatorium kwam, waren de eerste woorden van de toenmalige voorzitter ds. A.W. Verhoef: 'Vriend Hofman, je opa was dominee, je vader is dominee, en je oom ook. Maar dat betekent niet dat jij het ook wordt'.

► Ds. H. Hofman is 25 jaar predikant.

'Ik heb op dit welkomstwoord maar stevig 'nee' geknikt. De Heere werkt wel in de lijn der geslachten, maar Hij gaat met een ieder een eigen weg. We moeten ook maar niet teveel vergelijken. Daarna mocht ik zelf gaan vertellen. Zo ging dat toen nog'.

Ds. H. Hofman, die op 3 augustus zijn zilveren ambtsjubileum beleefde, werkte op drie continenten, in Bolivia, in de Verenigde Staten en in Nederland. Sinds maart 2022 dient hij de gemeente van Grand Rapids. 'Waar ik me thuis voel? Ik ben veertien keer verhuisd in mijn leven, mijn

kinderjaren meegeteld. Ik heb ontzaglijk veel afgereisd en doe dat nog steeds. Ik vergeet nooit een uitspraak van wijlen ds. A.M. den Boer: 'Als je eenmaal de oversteek hebt gemaakt, krijg je het heen en weer'. Uiteindelijk maakt het ook niet uit waar je woont. De Heere weet waar ik moet en mag zijn en daar is het goed'.

Culturele verschillen

In zijn ambtelijk leven heeft ds. Hofman te maken gehad met culturele verschillen. Maar die zijn voor hem bijzaak. 'Overall leven verloren zondaren die alleen gered kunnen worden door

het bloed van Christus. Het zal waar zijn dat God dwars door culturen heen werkt, maar dat laat onverlet dat het wél door Woord en Geest, afbrekend en opbouwend zal zijn. Dat kan niet gemist worden. Het 'alzo zegt de HEERE' is mijn roeping. Het is wat om als een vroom, net schepsel toch als een goddeloze gerechtvaardigd te moeten worden. Ik maak me zorgen als de kerk van een ziekenhuis met stervende zondaren verandert in een soort stichting der heiligen, waar er voor Jezus niets meer te doen is dan verblijd te zijn en goed te keuren wat er voor Hem door mensen gedaan wordt. Deze ontwikkelingen op het kerkelijk erf hebben mijn prediking zeker beïnvloed, en ook – mag ik het zo zeggen – geradicaliseerd, in de rechte zin van het woord'.

Geduld oefenen

Al in zijn jeugd kende Hofman een verlangen naar het ambt van predikant. 'Maar ik kwam er niet uit'. Op zeventienjarige leeftijd volgde hij zijn ouders die naar Amerika emigreerden omdat ds. Hofman sr. een beroep naar Kalamazoo had aangenomen. Elf jaar lang was de jonge Hofman werkzaam in een ijzerhandel, 'eenvoudig en saai werk'. Toch noemt hij die periode achteraf nuttig. 'Ik moest, net als Mozes, leren geduld te oefenen. Als mij wordt gevraagd wat ik vóór mijn studententijd deed, zou ik willen zeggen: 'Schaapjes hoeden en geduld leren hebben''. Op 3 augustus 1999 bevestigde zijn vader hem als zendingspredikant voor Bolivia met Jozua 1:9: 'Heb Ik het u niet bevolen? Wees sterk en heb goeden moed, verschrik niet en ontzet u niet; want de HEERE uw God is met u alom waar gij heengaat'. Nu, een kwarteeuw later, zegt ds. Hofman: 'Dat woord is vervuld tot op deze dag. Gods onbezweken trouw was er door alle wederwaardigheden en beproevingen heen. En het is een verwaardiging dat het de Heere behaagde om mij af te zonderen tot Zijn dienst. 'Waarom ik?' denk ik zo vaak. Er zijn zoveel anderen die meer aankunnen en meer weten. Nu moet ik er eerlijkheidshalve wel bij zeggen

dat ik dat alleen maar zeg als ik op mijn plaats ben. Dán is iedereen beter dan ik. Maar als ik van mijn plaats ben is er geen beter mens dan ikzelf. Het eerste heb ik niet van mezelf, en het tweede komt vanzelf'.

Heiligt u, want morgen zal de HEERE wonderheden in het midden van ulieden doen

Beproevingen

Na bijna negen jaar zendingswerk in Bolivia keerde ds. Hofman met zijn gezin terug. 'Ik heb het zendingswerk van meet af aan nooit beleefd als een roeping voor het leven. De Heere wees ons ook duidelijk de weg terug'. Nadien bleven de beproevingen het gezin Hofman niet bespaard.

'Dezelfde maand dat we repatrieerden, werd bij mijn vrouw Nellie een ernstige, levensbedreigende ziekte geconstateerd. Door Gods onverdiende goedheid en barmhartigheid mag ze er nu, na zestien jaar nog steeds zijn. Ik herinner me levendig hoe in die tijd de Heere met kracht sprak uit Jozua 3, in het bijzonder het vijfde vers: 'Heiligt u, want morgen zal de HEERE wonderheden in het midden van ulieden doen'. Dat is letterlijk zo vervuld'.

Hoewel ds. Hofman 25 ambtelijke dienstjaren heeft, zegt hij steeds meer tegen het preken op te zien. 'En tegelijk kijk je er elke keer weer naar uit om het Woord te mogen brengen. Dat is een paradox. Hoe ouder je wordt, hoe meer je beseft onmachtig en onwaardig te zijn. De Heere houdt ons klein. Wanneer je gaat teren op ervaring en op het aantal dienstjaren, gaat het goed fout. Wat er overblijft? De Heere is getrouw'. ♦

In Gods Woord komen veel woorden voor in hun letterlijke betekenis, maar soms hebben die een figuurlijke betekenis. In dat geval is er sprake van beeldspraak. Zo'n woord wordt wel een metafoor genoemd. In deze rubriek een aantal voorbeelden daarvan.

Kaf en koren

ds. J. Schipper, Scherpenzeel

Kaf wordt genoemd het oneetbare vliesje om graankorrels. Met dat kaf kun je weinig of niets doen. Het is in ieder geval niet te eten. Dus moet het kaf van het koren gescheiden worden en dat zal de boer ook zeker doen.

Deze bezigheid is tot een uitdrukking geworden: het kaf van het koren scheiden. Dat betekent: waardevolle zaken moeten gescheiden worden van het waardeloze. Anders gezegd: het goede moet van het kwade gescheiden worden.

Dit beeld wordt geschetst in Mattheüs 3: 'Wiens wan in Zijn hand is, en Hij zal Zijn dorsvloer doorzuiveren en Zijn tarwe in Zijn schuur samenbrengen, en zal het kaf met onuitblusselijk vuur verbranden' (vers 12).

Op de dorsvloer

We krijgen hier het beeld van de dorsvloer. Denk aan een korenveld in het oude Oosten. Het gemaaide koren wordt naar de dorsvloer gebracht. Wat is dat? Een hard deel van de akker, meestal hoog gelegen, waar de wind vrij kan waaien. En op die plaats wordt nu het koren gedorst. Hoe ging dat? Wel, het gemaaide koren werd daar uitgestrooid. De afgemaaide halmen lagen op de dorsvloer. En dan kwam de dorswagen, getrokken door ossen. Aan de onderkant van die wagen zaten pinnen en messen. Als je dat dorsen zou zien, zou je denken: 'Er blijft niets van over! Alles wordt fijn gemalen'. Dat gemaaide koren werd net zo lang bewerkt totdat de tarwekorrels uit de hulzen daar liggen op die dorsvloer. Als het ruwe stro verwijderd is en je ziet daar de korrels liggen, kun je zien wat er overblijft. En dan blijkt het toch alles mee te vallen: een rijke oogst!

De wanner

Maar vergist u zich niet. Er is nog veel kaf onder het koren. Het ligt allemaal op één hoop: het koren, het vuil, het kaf en het stof. En dat is nu een heenwijzing naar het werk dat de Heere heeft aan Zijn Kerk. De bedoeling is natuurlijk dat er koren uitkomt, ontdaan van alle 'rommel'. Daar moet dus op de dorsvloer heel wat werk verricht worden. Want het kan voor het oog allemaal wel koren lijken, maar dat is het niet. We zitten allemaal wel onder het Woord en onder de bediening van het verbond, maar dat is niet genoeg om koren te zijn.

Zie, daar komt de wanner, de man die de wan in zijn hand heeft: een ronde mand, waarin hij steeds opnieuw het gedorst koren schept. Hij schudt het en werpt het omhoog in de wind. Dan blaast de straffe wind het kaf weg, maar de zware tarwekorrels vallen aan de voeten van de wanner. En zo wordt het kaf van het koren gescheiden.

Treffend beeld! Hier in dit leven groeien ze samen op: kinderen des toorns en kinderen Gods. Soms is het onderscheid voor het oog niet te zien. Maar het ogenblik zal komen dat er onderscheid wordt gemaakt tussen degene die God dient en die God niet dient. Die wanner is Christus: 'Wiens wan in Zijn hand is'. ♦

► wordt vervolgd

Breed beraad protestantse kerken
 Secretariaat: drs. J.N. van de Poel
 Barbeel 4
 3344 HJ Hendrik-Ido-Ambacht
 Tel. 06-28905057
 E-mail jnvdp@telfort.nl

Ministerie van Algemene Zaken,
 Minister-president H.W.M. Schoof
 Binnenhof 19
 2513 AA Den Haag

Hendrik-Ido-Ambacht, 23 juli 2024

Excellentie,

U ontvangt deze brief namens een aantal protestantse kerken, verenigd in het zogeheten Breed beraad protestantse kerken dat afgerond 500.000 (doop)leden vertegenwoordigt. Onze deelnemende kerken maken ook deel uit van het zogeheten Interkerkelijk Contact in Overheidszaken.

Gelukwens

Wij willen u en de overige leden van uw kabinet van harte gelukwensen met uw benoeming en uw kabinet van harte Gods zegen toewensen bij de uitoefening van uw ambt. Op uw kabinet rust de verantwoordelijkheid om leiding te geven aan ons land in een periode waarin zich tal van complexe problemen voordoen, in de wereld, in Europa maar ook in ons eigen land. Er is sprake van een ongekende politieke en maatschappelijke onrust en polarisatie.

Als wij als kerken deze dynamiek zouden willen typeren, dan gebruiken wij daarvoor het woord 'crisis': een politieke crisis in diverse werelddelen, een crisis rond vervolgd christenen, een vluchtelingencrisis, een vertrouwenscrisis tussen overheid en burger. En niet in de laatste plaats een morele en geestelijke crisis.

Hoofdlijnenakkoord 2024 – 2028: Hoop, lef en trots

Wij hebben kennisgenomen van het coalitie-akkoord. Op onderdelen hebben wij dit met instemming gedaan; op andere onderdelen hebben wij zorg en is waakzaamheid geboden (als voorbeelden: het toezicht op het informeel onderwijs en de giftenaftrek).

U bereidt zich voor op een Regeerakkoord. Voor ons als kerken zijn relevante thema's: het handhaven van de vrijheid van godsdienst annex de positie van de kerken, de vrijheid van onderwijs, de medisch-ethische onderwerpen, de zorg voor Gods schepping, maar ook vraagstukken als het gezag van de overheid richting de burgers en het toenemende antisemitisme.

Het kabinet heeft een ambitieus programma meegekregen van de deelnemende partijen. Het motto 'Hoop, lef en trots' schept veel verwachtingen en wekt de suggestie dat uw kabinet zich laat leiden door 'maakbaarheidsdenken'. Onze diepste overtuiging is dat alleen in het leven overeenkomstig het onfeilbare Woord van God, de Bijbel, Zijn zegen te verwachten is. Zijn heerschappij gaat over alles en iedereen!

Rol kerken

Van ons als kerken mag u verwachten dat wij blijvend een herkenbare gemeenschap vormen die zich nauw betrokken voelt bij de inrichting van de samenleving.

Wij blijven streven -en uw kabinet daartoe oproepen- naar een terugkeer naar onze (joods-christelijke) traditie die nauw verbonden is met het geloof in de levende God als enige hoop voor een samenleving in verwarring en verdeeldheid. Vanuit de notie God lief te hebben boven alles en de naaste als onszelf willen wij ook de ander dienen, ten goede aan de gemeenschap.

U mag van ons als kerken verwachten dat wij uw kabinet in de komende kabinetsperiode -om te beginnen naar aanleiding van het aanstaande Regeerakkoord- zullen (blijven) benaderen over onderwerpen die ons na aan het hart liggen. Niet vanuit een gevoel van superioriteit maar vanuit onze specifieke roeping en eigen verantwoordelijkheid van de kerken richting de overheid als dienaressen van de Heere God.

U mag ervan verzekerd zijn dat wij met u en de overige leden van uw kabinet meeleven en in onze kerken zondags in de eredienst voor uw kabinet zullen bidden om wijsheid, kracht en liefde die u nodig hebt om uw verantwoordelijke werk te kunnen verrichten.

Met hoogachting,

Namens het Breed beraad protestantse kerken

Ds. F. Mulder
(voorzitter)

Drs. J.N. van de Poel
(secretaris)

Het Breed Beraad Protestantse Kerken bestaat uit de volgende kerken en vertegenwoordigt afgerond 500.000 (doop)leden:

- Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland
- Gereformeerde Bond in de Protestantse Kerk in Nederland
- Gereformeerde Gemeenten
- Gereformeerde Gemeenten in Nederland
- Hersteld Hervormde Kerk
- Oud Gereformeerde Gemeenten in Nederland

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

BEDANKT

voor Hoogeveen,
ds. P. Mulder te Leiderdorp;
voor Oostkapelle,
ds. A.T. Vergunst te Carterton
(Nieuw-Zeeland).

WIJZIGINGEN KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 36 en 140: het nieuwe adres van

ds. P.J. de Raaf is met ingang van heden: Linnaeusweg 2E, 2771 HD Boskoop; tel.nr. blijft ongewijzigd.

Blz. 116: het nieuwe postadres voor het scribaat van de gemeente in Aalburg is: Bloklandhof 5a, 4261 TS, Wijk en Aalburg.

Blz. 152: preekregelaar van de gemeente in Den Helder is nu: D. Werkman, tel. 0223-523217, e-mail: ggdhpreekbeurten@solcon.nl

Blz. 226: het nieuwe adres van J.G.W. Verweij, scriba te Mijdrecht, is met ingang van heden: Prinsessenhof 10, 3481 CB Harmelen.

Blz. 240: het scribaat en de regeling van de predikbeurten in de gemeente in Ooltgensplaat is overgenomen door L. de Vos, Molendijk 49, 3257 AM Ooltgensplaat; tel. 0187-632964 of 06-11210742.

Berichten

GEMEENTEENGEZIN.NL VERNIEUWD

In het colofon van De Saambinder staan sinds jaar en dag enkele nuttige websites vermeld. Eén daarvan is www.gemeenteengezin.nl. In de afgelopen tijd is deze website vernieuwd en geactualiseerd.

Ambtsdragers, opvoeders en gemeentelieden worden dagelijks geconfronteerd met de vragen en zorgen die er in de gemeente en in het gezin spelen. Om die reden is vanuit de Gereformeerde Gemeenten het Adviesplein Gemeente & Gezin ontstaan. Het grote aanbod aan advies, hulp en zorg wordt op deze site op een overzichtelijke manier in kaart gebracht. De initiatiefnemers waren CGO, De Vluchtheuvel, Helpende Handen, de Jeugdbond en de deputaatschappen Kerk, gezin, jeugd en onderwijs en Diaconale en maatschappelijke zorg. De website geeft een heldere handreiking in de zoektocht naar de juiste organisatie voor hulp en advies bij pastorale zorgen en gezinszorgen. Ook het aanbod van (ambtelijke) toerusting heeft een plaats op de site. Een bezoek aan deze website en een doorverwijzing vanaf de site van uw gemeente naar www.gemeenteengezin.nl bevelen we van harte aan.

PABO-CATECHESE IN GOUDA

Met ingang van het nieuwe cursusjaar wordt opnieuw de Pabo-catechese gegeven voor studenten aan de Driestar te Gouda. De catechese wordt op maandagavond gegeven, om 19.00 en om 20.00 in het gebouw van het Hoornbeeckcollege, Noordelijk Halfrond 10. De eerste bijeenkomst is op maandag 4 september. Vooraf per mail opgeven aan ouderling J.J. Grandia via: jjgrandia@gomarus.nl

JAARLIJKSE (CONTACT) AMBTSDRAGERSBIJeenKOMST

De Stichting tot Hulpverlening der Gereformeerde Gemeenten in de PS Zuid belegt op woensdag 4 september (19.30 uur) een (contact)ambtsdragersbijeenkomst over 'Pastoraat bij echtscheiding (en de gevolgen voor kinderen)'. Inleider is E.J. Verbruggen, psychosociaal hulpverlener en mediator bij De Vluchtheuvel, tevens pastoraal werker in de Geref. Gemeente te Dordrecht. Locatie: Sionkerk, Louise de Colignylaan 177, Goes.

SSNR-CONGRES OVER ISRAËL

Op zaterdag 21 september (10.00-15.00 uur) houdt de Stichting Studie der Nadere Reformatie in de Grote of St. Janskerk te Linschoten het najaarscongres. Centraal staat de vraag hoe Nederlandse oudvaders en Engelse

puriteinen dachten over de oudtestamentische beloften voor Israël en de vraag of er nog een toekomstige bekeering van het Joodse volk verwacht kan worden. Prangende vraag is hoe het huidige conflict tussen Israël en Hamas in dat licht geduid moet worden.

De ontvangst is in 't Kruispunt, Nieuwe Zandweg 4. Deelnemingskosten bedragen – incl. koffie/thee en lunch - € 25,-. Dit bedrag dient vóór 10 september te worden overgemaakt op iban NL17INGB0005352562, t.n.v. Stichting Studie der Nadere Reformatie. Aanmelding via ssnr.nl/ congres-nadere-reformatie

INGEBRUIKNAME KERK YERSEKE

'Nu het nieuwe kerkgebouw van de Geref. Gemeente van Yerseke gereed is, stellen we belangstellenden graag in de gelegenheid om onze nieuwe kerk te komen bezichtigen. De leden van de bouwcommissie zullen ook aanwezig zijn, die u van informatie kunnen voorzien. U bent van harte welkom op zaterdag 24 augustus van 9.30 tot 12.30. Adres: Steeweg 37, 401 AN Yerseke. Op zondag 25 augustus zal aan het begin van de eerste eredienst in de kerk de kanselbijbel worden geopend'.

WANDELINGEN MIDDELBURG

In het bericht in De Saambinder

van 25 juli over de historische wandelingen door Middelburg ontbrak de mededeling dat aanmelden verplicht is: p.c.beeke@kliksafe.nl of tel. 0118-633828.

ZANGAVOND MELISKERKE

Meliskerke - Kerk Geref. Gemeente, zat. 17 aug., 19.00 uur, psalmzangmoment.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Kerkdiensten

ZONDAG 11 AUGUSTUS 2024

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Aalst** 9.30 en 14.30 uur ds. C. van Krimpen; **Alblasserdam** 9.30 en 14.30 uur ds. H. de Leeuw; **Alphen aan den Rijn** 19.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Arnhem** 15.30 uur ds. A. Schreuder; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; **Berkenwoude** 15.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Bodegraven** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Borssele** 14.00 uur ds. J. Schipper; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 14.30 uur ds. E. Bakker; **Burgh-Haamstede** 10.00 en 18.30 uur kand. J. Janse; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 en 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 18.30 uur ds. M. Joosse; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Den Haag-Scheveningen** 14.00 uur ds. J.M. Evers; **Den Helder** 10.00 uur ds. G. Heijkamp en 18.00 uur ds. P. Mulder; **Deventer** 18.00 uur stud. J. Kroon; **Dirksland** 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; **Doetinchem** 15.00 uur stud. W. de Jong; **Dordrecht** 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Drachten** 9.30 en 19.00 uur stud. K.L. Blok; **Ede** 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Eindhoven** 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Enkhuisen** 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 10.00 en 15.00 uur stud. J. Kroon; **Enter** 9.30 en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 en 18.00 uur ds. M.L. Dekker; **Gorinchem** 18.30 uur kand. R.T. Michielse; **Gouda** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur

ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 19.00 uur ds. H. van der Heiden; **Groningen** 10.00 en 16.00 uur stud. H.R. Keurhorst; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 uur ds. G.M. de Leeuw en 18.00 uur ds. H. de Leeuw; **Hendrik-Ido-Ambacht** 16.30 uur ds. G.M. de Leeuw; **Hoedekenskerke** 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Hoofddorp** 18.30 uur ds. A.E. Brijder; **Hoogeveen** 19.00 uur ds. A.J. de Waard; **Houten** 18.45 uur ds. B. Labee; **Kampen** (locatie: Bovenkerk, Kampen) 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Kamperland** 14.30 uur ds. L. van der Kuij; **Kapelle-Biezelinge** 10.00 en 16.30 uur ds. J. IJsselstein; **Katwijk aan Zee** 10.00 en 16.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leiderdorp** 10.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 9.30 uur ds. D.W. Tuinier en 15.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur ds. A.E. Brijder; **Marknesse** 19.00 uur (H.D.) ds. A. Verschuure; **Meliskerke** 14.30 uur ds. W. Mouw; **Melissant** 15.00 uur ds. M. Blok; **Middelburg-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. J. Schipper; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 9.30 en 15.30 uur kand. R.T. Michielse; **Nieuw-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Karens en 14.00 uur ds. M.L. Dekker; **Nieuwe-Tonge** 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 14.30 uur ds. K. Boeder; **Nieuwer Ter Aa** 15.15 uur ds. J. Beens; **Nieuwerkerk** 18.00 uur ds. J.J. Tanis; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 14.30 uur

ds. P.C. Vlot; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 15.00 uur ds. C. van Ruitenburg; **Oostburg** 19.00 uur ds. M. Boersma; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Oosterland** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Oostkapelle** 16.00 uur kand. J. Janse; **Oppendoes** 15.30 uur ds. P. Mulder; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; **Oude-Tonge** 15.30 uur ds. G. van Manen; **Oudemirdum** 9.00, 11.00 en 19.00 uur ds. M. Blok; **Poortugaal** 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Puttershoek** 15.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Rhenen** 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Rijssen-Noord** 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 14.00 uur ds. S. Maljaars; **Rotterdam-Alexanderpolder** 14.15 uur ds. P.J. de Raaf; **Rotterdam-Centrum** 19.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Sint Philipsland** 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Sliedrecht** 9.30 uur ds. W.J. Karels en 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Soest** 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; **Spijkernisse** 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Sprang-Capelle** 15.30 uur ds. G. Pater; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 10.00 en 15.30 uur stud. D. de Jong; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur ds. A.J. de Waard; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 en 18.00 uur

ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingen** 10.00 en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Viissingen** 10.00 uur ds. C. Harinck en 16.00 uur ds. M. Karens; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 15.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Werkendam** 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. W. Mouw en 14.00 uur kand. J.C. Kriekaart; **Westzaan** 19.00 uur ds. J.B. Huisman; **Wierden-Aadorp** 9.30 en 18.30 uur stud. W. de Jong; **Woerden** 19.15 uur ds. W.A. Zondag; **Wolphaartsdijk** 9.30 en 18.00 uur kand. J.C. Kriekaart; **Zeist** 18.30 uur ds. W. Harinck; **Zoetermeer** 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwolle** 9.30 uur ds. W. Visscher.

DINSDAG 13 AUGUSTUS 2024

Borssele 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Drachten** 19.30 uur ds. G. Pater; **Middelburg-Centrum** 19.30 uur ds. G. Beens; **Oude-Tonge** 19.30 uur ds.

E. Bakker; **Uddel** 19.30 uur (voor de zending) ds. J.M.D. de Heer.

WOENSDAG 14 AUGUSTUS 2024

Aalburg 19.30 uur ds. K. Boeder; **Berkenwoude** 19.30 uur ds. G. Hoogerland; **Capelle aan den IJssel-West** 19.45 uur ds. G.J.N. Moens; **Ermelo** 19.30 uur ds. P.D. den Haan; **Goudswaard** 19.30 uur ds. C. Hogchem; **Hoogeveen** 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Marknesse** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Meliskerke** 15.00 uur (huw. bev.) ds. A.E. Brijder; **Mijdrecht** 19.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Nieuwe-Tonge** 19.30 uur ds. J. Beens; **Nisse** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Ooltgensplaat** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Oosterend (Texel)** 19.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Opferdoes** 19.30 uur stud. J. Kroon; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur (voor de GBS) ds. D. de Wit; **Wageningen** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Westkapelle** 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Wierden-Aadorp** 19.30 uur ds. A. Verschuure.

DONDERDAG 15 AUGUSTUS 2024

Kruiningen 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ouddorp** 19.30 uur (voor de zending) ds. E.J. Boudewijn.

VRIJDAG 16 AUGUSTUS 2024

Ede 15.30 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

ZONDAG 11 AUGUSTUS 2024

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

STICHTING
GEREFORMEERD
ERFGOED

CURSUS HERTALEN

ZEVENTIENDE-EEUWS NEDERLANDS

Door: drs. P.A. Zevenbergen

Gratis cursus hertalen met mogelijkheid om hertaler voor Stichting Gereformeerd Erfgoed te worden.

Interesse?

Scan de QR-code of kijk op gereformeerderfgoed.nl/hertalen/

'Het verlorene zal ik zoeken, en het weggedrevene zal ik wederbrengen'
Ezechiël 34:16a

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente van Nunspeet geeft met droefheid kennis dat de Heere, in de hope des eeuwigen levens, uit het midden van de gemeente heeft weggenomen de heer

Cornelis Willem van Haaften

in de leeftijd van 81 jaar

Gedurende de jaren 1985 tot en met 2013 heeft hij onze gemeente met de hem geschonken gaven, in alle getrouwheid en bescheidenheid mogen dienen. Eerst ruim 2,5 jaar in het ambt van diaken en daarna 25 jaar in het ambt van ouderling. Zijn pastorale bewogenheid met de kerkelijke en niet kerkelijke medemens was groot.

De Heere gedenke mw. J. van Haaften – van Ee, haar kinderen, klein- en achterkleinkinderen in dit grote verlies en heilige deze roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad,
Ds. A. Schot, preses
J.L. Roukens, scriba

Nunspeet, 25 juli 2024

Die, na kortstondig ongeneugt',
Mij eindeloos verheugt.

Psalm 43 : 4

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Scherpenisse heeft met ontroering kennisgenomen, dat na een kort en ernstig ziekbed is overleden hun ambtsbroeder

André Nelewart van den Hoek

in de leeftijd van 59 jaar.

Hij heeft onze gemeente vanaf 2007 mogen dienen in het ambt van ouderling. In alle getrouwheid met de liefde van zijn hart heeft hij ruim 17 jaar in de gemeente zijn ambt mogen vervullen.

De God aller genade sterke en vertrooste zijn vrouw en (klein)kinderen in dit smartelijke verlies en heilige deze ernstige roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad
Ds. M. Blok, preses
A.W. Bazen, scriba

Scherpenisse, 24 juli 2024

FIETSTOCHT t.b.v. St. Bonisa

rond de Rottemeren (ZH)

D.V. dinsdag 20 augustus 2024

Routes van ca. 25 en 50 km

Speurtocht voor de kinderen.

Start en Finish bij **Spek Tuincentrum Zevenhuizen**. Meer info en inschrijven:
www.bonisa.nl

Jouw bruidsjurk...

-Uniek -Maatwerk -Betaalbaar

www.atelier-joline.nl
Reeuwijk

JOH. DEHEER

toetsen en meer, sinds 1898

**UW ORGEL- ÉN
PIANO SPECIALIST**

www.johdeheer.nl

Leeghwaterstraat 46/47
3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611

Gezocht: kamer voor TUA student
(23 jr.) in Apeldoorn of omgeving per
september. Tel: 0634813286.

Gezocht: tijd. hulp, 1x p.w. bij oudere
dame a.d. rand van centrum Veenendaal.
Wie wil mij helpen? Tel: 0318-555146

begrafenisverzorging Den Hollander

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

☎ 010 - 460 05 09

✉ info@tdenh.nl

🌐 www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

evgg.nl

Op zoek naar die éne...

...(familie) die
tijdelijk in Emmen komt wonen!

Onze ruime, gestoffeerde woning, Dwinger 10a in Emmen, is onder voorwaarden vanaf nu enkele maanden beschikbaar voor verhuur. Zoekt u tijdelijk woonruimte? Neem contact op met gg@evgg.nl of 0637180628.

EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

HARKES Begravenissen

harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

**Reformatische Psychologenpraktijk
Nederland** biedt identiteit bewuste
behandeling en begeleiding aan volwassenen,
jongeren en kinderen met psychosociale en
psychologische vragen en problemen.

Tevens voor mediation en zakelijke advisering.

Drs. J.C. de Jonge en mw. drs. M.J. de Jonge - Brouwer.

44 R I-straat 2, 4051 AR Ochten
0344 - 667042 of info@rpnederland.nl

www.rpnederland.nl

Nieuw in de Alblasserwaard!

VERGADEREN | OVERNACHTEN | GENIETEN

0183 - 741 030

WWW.MARIAHOEVE-HOORNAAR.NL

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

ook voor
akoestische
vraagstukken

Voor meer informatie:

Dhr. H. den Hollander

T (010) 435 44 35

E h.den.hollander@kliksafe.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Praktijk
den Uijl

✓ HULPVERLENING

✓ COACHING

✓ TRAINING

✓ TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl

| www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

ACTIVITEITEN

Autistische burn-out

Voor jongeren tussen de 16 en 25 jaar met autisme en een (boven)gemiddelde intelligentie

Zaterdag 7 september – 10.30 uur | Woerden

Als alles anders wordt

Voor mantelzorgers van mensen met dementie

Dinsdag 10 september – 19.45 uur | Krabbendijke | S.D. van Koeveringe
Donderdag 19 september – 19.45 uur | Woerden | H.M. Lobbezoo

Wandeling langs de Oude Maas

Voor jonge dames met het Turnersyndroom

Zaterdag 14 september – 10.30 uur | Barendrecht

Over dingen die onze draagkracht te boven gaan

Voor ouders van kinderen met het Downsyndroom

Zaterdag 21 september – 10.00 uur | Woerden | ds. J. van Laar

Mijn unieke vrouw: ze heeft autisme en ik houd van haar

Voor mannen van vrouwen met autisme

Donderdag 26 september – 19.45 uur | Woerden | Albert Bronkhorst

De kracht van een beperking in een relatie

Voor echtparen van wie één van beide een lichamelijke beperking heeft

Zaterdag 12 oktober – 14.00 uur | Woerden | familie Rodenburg

Pubers en autisme

Voor ouders van kinderen en jongeren met autisme en een (boven)gemiddelde intelligentie

Donderdag 3 oktober – 19.45 uur | Apeldoorn | Peter van Vuuren
Donderdag 10 oktober – 19.45 uur | regio West | Arina van Ettehoven
Donderdag 7 november – 19.45 uur | 's-Gravenpolder | Corné Schipaanboord

Helpende Handen adviseert en ondersteunt mensen met een beperking en hun naasten in hun zoektocht naar zorg of ondersteuning die aansluit op de hulpvraag. Wat kunnen we voor jou betekenen?

Voor meer informatie en aanmelden:
0348 48 99 70 • info@helpendehanden.nl
www.helpendehanden.nl

ELSPEET - Herst. Herv. Gem.
Psalmzangavond met bovenstem
Zaterdag 10 augustus 2024

Aanvang: 19.00 uur
Spreker: ds. A. Verschuure
Organist: Arthur de Jong
Collecte: Adullam
Div. verkooptafels | Toegang vrij
Opname voor Familystream

Te huur: woning in Meliskerke, Zeeland

Beschikbaar 2 - 21 september
voor 2/3 pers. Meer informatie?
Contact 06-31306725!

Van harte welkom in ons **vakantiehuisje**
(met of zonder ontbijt) op een rustige
plek in het buitengebied van Putten.
www.dewekspot.nl of 0623577271

Omega-3 Plus (NeoLife):

verbetert de concentratie en het geheugen - voor soepele gewrichten, bij gevoelige spieren - goed voor bloeddruk en bloedsomloop - voor een verantwoord cholesterolgehalte.
Aug-aanbieding | Kommie 0634826766
www.naturalhealthproducts.nl

e|kekast opmaat

WIM VAN WOLFSWINKEL

De Boekenhoeve onbetwist
Uw aanbiedingspecialist
Ga naar: www.deboekenhoeve.nl

Terlouw Parket Ede, voor het leveren, leggen en renoveren van **houten vloeren**.
Bel Kees Terlouw op 06-24241402
of mail naar info@terlouwparket.nl

Word ook de baas over jouw

stress & onrust
Mét garantie op resultaat!

Heb jij genoeg van onrust, stress, spanning, gejaagdheid, angst, paniek, somberheid enzovoorts?

&

Ben jij op zoek naar ontspanning, rust in je hoofd en weer lekker in je vel zitten?

„Laten we de oorzaak aanpakken in plaats van de symptomen!“

Albert van den Buijs
www.ab-coaching.net
0625081102

Begrafenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begrafenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar
Hardinxveld-Giessendam 0184 - 611 154
Waardenburg 0418 - 652 039
Werkendam 0183 - 701 017
Dordrecht e.o. 078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland 0184 - 683 838

info@begrafenisondernemingdejongh.nl
www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Voor ons kantoor in Woerden zijn wij op zoek naar een

Theoloog en toeruster zending

WANT ALLE VOLKEN ZULLEN KOMEN, EN VOOR U AANBIDDEN
Openbaring 15:4m

Kijk voor meer informatie
op www.zgg.nl/vacaturebureau.
We zien uit naar je sollicitatie.

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerpsychologen.nl.
Of bel **0180 - 426955**

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen
en Apeldoorn (nieuw)

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

*Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding
bij het verzorgen van alleen begravenissen*

P.H. van der Leer

T **0318 - 526641** E info@phvanderleer.nl
M **06 - 46376232** W www.phvanderleer.nl

**Bureau
Mark.**

*Luisteren,
met oog voor elkaar.*

Psychosociaal therapeut +31 (0)6 53 29 69 57
mark@bureau-mark.nl bureau-mark.nl

Begrafenisonderneming STAM

Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

VAN DER WILT
RAAMDECORATIE

UW ADVISEUR
AAN HUIS

☎ 06 - 36 29 43 14
🌐 wiltraamdecoratie.nl

Vos

begrafenisverzorging

Wij verzorgen alléén begravenissen in elke woonplaats in Nederland, maar voornamelijk op de Veluwe, in Kampen en omgeving en in Rijssen en omgeving.

Dag en nacht bereikbaar én beschikbaar.

Regio Kampen, IJsselmuiden, Genemuiden
T 038 33 323 83

Regio Rijssen, Enter, Wierden
T 0548 540 053

Regio Veluwe en omliggende gebieden
T 0577 401 689

Vertrouwd verzorgd

www.begrafenisverzorgingvos.nl

Word vriend en
steun de Stichting!
NL35 ABNA 0548 9879 20

De Bijbel een vergeten boek?

Help mee de waarheid terug te brengen!

Stichting Vrienden van
Heidelberg en Dordrecht

Meer informatie? → www.svvhd.org

De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning

**PROFIJT
ISOLATIE**

Energijstraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

Gezocht:
ELEKTROMONTEUR INDUSTRIE
fijn team om in te werken

vmbautomation.com/vacatures

de Verrassing
samen vakantie vieren

Wanneer zien we u op Texel?

Bel of app met ons:
(0222) 31 89 06

www.deverrassing.nl

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

PR-medewerker met hart voor het Joodse volk

0.3 Fte

Het PR-team brengt het werk van Deputaatschap voor Israël actief onder de aandacht. Voor dit enthousiaste team zoeken we versterking van een PR-medewerker (0,3 Fte) die afwisselend thuis en op ons kantoor in Woerden werkt.

Heb jij hart voor het Joodse volk, een hbo werk- en denkniveau, ervaring op PR-gebied en goede beheersing van de Engelse taal? En ben je creatief en initiatiefrijk? Dan is dit jouw baan!

Wat we je te bieden hebben? Een betekenisvolle functie in een mooi team met veel ruimte om die dingen te doen waar jij energie van krijgt. Je werk richt zich onder andere op jongeren.

Meer weten?

Mail naar info@boardforisrael.nl of bel onze algemeen secretaris, J.J. de Jong, 0348-489929. Naar dit mailadres kun je ook je sollicitatie mailen. Meer informatie op dep-israel.nl.

DEPUTAATSCHAP VOOR ISRAËL UITGAANDE VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de SAAMBINDER

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul, ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop drukkerij:

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T. 001 269 720 3533
E. saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.werkgroepstudenten.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

10

Heb jij dorst?

Op een warme zomerdag heb je de hele middag in de zon gespeeld. Nu heb je dorst gekregen.

Een dominee in de gevangenis

Van Leiden naar Rotterdam

Na de verhuizing gaat Lambertus in Rotterdam vol ijver verder met z'n studie. In augustus 1834 slaagt hij voor zijn kerkelijk examen en wordt hij toegelaten tot de predikdienst. Toch wil hij nog niet gelijk dominee worden. Hij ziet zo hoog op tegen het ambt van predikant, dat hij eerst nog wat meer wil studeren. Het is overigens wel wennen in de havenstad. Het oude vertrouwde huis waar hij als kind altijd heeft gewoond, is door vader verkocht. Sindsdien wonen ze in één van de deftige koopmanshuizen aan de kade.

'Kom, kinderen, het is zeven uur', klinkt de vrolijke stem van vader Ledeboer op zondagavond. 'Op naar onze grote kamer "de Lantaarn". Ik heb de tafelbel gehoord en ik ruik de eendenboutjes!'

In huize Ledeboer is het een drukte van belang. Sinds de verhuizing naar het Haringvliet komen elke zondagavond alle getrouwde kinderen die in Rotterdam wonen mét de kleinkinderen dineren. Ook de dienstdoende predikant van die dag wordt voor deze avonden uitgenodigd. Vader Ledeboer geniet met volle teugen. O, hij houdt er zo van om met familie en vrienden te dineren. Dan worden de prachtige serviezen tevoorschijn gehaald, en de dienstbode zorgt ervoor dat het tafelzilver, de kristallen glazen en de wijnkaraffen aan alle kanten schitteren en glanzen. Al snel heeft ieder een plaatsje gevonden. Na het 'amen' van de dominee is het meteen weer een geroezemoes van jewelste. De dienstbode loopt af en aan met de prachtig opgemaakte schalen. Ze heeft er een kleur van.

'Het smaakt weer voortreffelijk, vrouw', zegt vader Ledeboer even later, terwijl hij glunderend rondkijkt. Liefdevol kijkt mevrouw Ledeboer haar man aan. O ja, ze weet wel hoe belangrijk deze avonden zijn voor haar man. Maar vanuit haar ooghoeken ziet ze ook Lambertus zitten. Zoals altijd: met de klep van zijn pet voor z'n ogen. Zijn bord staat onaangeroerd op tafel. Ze hoopt maar dat haar man er geen erg in heeft... ♦

Gelukkig is er water en drinken in de buurt, misschien krijg je zelfs wel een ijsje. Wat heb je het goed hier in Nederland! Het volk van Israël liep in de tijd van de Bijbel al drie dagen door de woestijn. De zon brandde fel. En nergens was er water. Ze hadden zo veel dorst. Eindelijk vonden ze water, maar dat smaakte bitter. Wat een teleurstelling! De Israëlieten gingen klagen en mopperen. Boos riepen ze tegen Mozes: 'Wat moeten we nu drinken?' Ze dachten te moeten sterven in de woestijn. Maar de Heere was geduldig. Terwijl de Israëlieten het niet verdiend hadden, gaf Hij hun heerlijk water! Hij vergaf de mopperende Israëlieten.

Wat een les voor jou en mij. Zouden wij ook niet net als de Israëlieten zijn? Hoe ondankbaar zijn we vaak, terwijl we zo veel van de Heere krijgen. Veel meer dan we hebben verdiend.

Nu hoop ik dat je ook dorstig bent naar ander water, naar levend water! Jezus sprak: 'Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke' (Joh. 7:37). In Hem is alles te vinden voor een kind dat naar levend water verlangt. Als je dit levende water mist, zul je straks voor eeuwig dorst hebben. En dat zal verschrikkelijk zijn. Daarom zegt Christus in Johannes 7:38: 'Die in Mij gelooft, gelijkerwijs de Schrift zegt, stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien'.

In wie en wát geloof jij? Je zult vaak genoeg dorst hebben in deze zomertijd. Zul je dan ook aan het levende water denken? Want als je in Hem mag (leren) geloven, zul je straks nooit meer dorst hebben! ♦

Leestip: Exodus 15:22-27.

Vraag en antwoord

door
ds. **Labee**

En hier- namaals ingaan

Heeft de uitdrukking 'en hiernamaals ingaan in de vreugde uws Heeren' een Bijbelse achtergrond? Hoe moeten we deze woorden plaatsen als ambtsdragers niet kunnen belijden bij de bruidskerk van Christus te horen?

Buitenstaan

Van deze uitdrukking, afkomstig uit het bevestigingsformulier van ouderlingen en diakenen, loopt een rechtstreekse lijn naar de Bijbel. Zeker als we de hele zinsnede overwegen, wordt dat helder. We lezen: 'Zijt allen gezamenlijk in uw dienst getrouw, en behoudt de verborgenheid des geloofs in een reine consciëntie, goede voorgangers zijnde voor geheel het volk. Alzo zult gij uzelf een goeden opgang verkrijgen en veel vrijmoedigheid in het geloof hetwelk is in Christus Jezus, en hiernamaals ingaan in de vreugde uws Heeren'. Onze opstellers hebben bij dat eerste deel ongetwijfeld gedacht aan de woorden van Paulus die we vinden in 1 Timotheüs 3 vers 13: 'Want die wel gediend hebben, verkrijgen zichzelf een goeden opgang en veel vrijmoedigheid in het geloof, hetwelk is in Christus Jezus'.

Het tweede deel, de bevroegde uitdrukking, is bijna letterlijk de woorden die de Heere Jezus sprak in de gelijkenis van de talenten uit Mattheüs 25. De trouwe dienstknecht, die vijf talenten verdiend had met de vijf ontvangen talenten, krijgt te horen van zijn heer: 'Wel, gij goede en getrouwe dienstknecht, over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u zetten; ga in, in de vreugde uws heren' (vers 21b).

Dit alles staat in scherp contrast met de woorden die volgen tegen de 'onnutte' dienstknecht: 'En werpt den onnutten dienstknecht uit in de buitenste duisternis; daar zal weinig zijn en knersing der tanden' (vers 30). Het onderscheid is zo groot: buitenstaan of ingaan. Het hart van een ambtsdrager heeft weleens als deze dingen overdacht worden. In het 'hiernamaals' moet dat wonder van wedergeboorte en geloof gekend zijn. Buiten de vereniging met de grote Bruidgom Jezus kunnen we niet getroost reizen en zalig sterven. Wat kan het een strijd geven als bij de verkiezing tot ambtsdrager er 'weerslag' kan zijn in het hart en we niet kunnen bedanken voor

de roep van de gemeente, 'mitsdien van God'. En als we tegelijk voor eigen waarneming er zo buiten staan...

Ingaan

Hoe moeten we deze woorden plaatsen die dan toch maar klinken in het bevestigingsformulier: '...en hiernamaals ingaan in de vreugde uws Heeren'? Om te beginnen, alle formulieren staan in het wezen van het verbond. We kunnen niet onbekeerd in het huwelijk treden of een kindje ten doop houden. We kunnen en mogen niet onbekeerd dienen in een ambt. Dat toch niemand zou menen onbekeerd verder te kunnen reizen naar de Godsontmoeting die aanstaande is. Het is onze hartelijke wens en bede dat de Heere die rust wilde opzeggen om Hem 'heilig lastig' te vallen om het genadewonder.

In het formulier wordt deze uitdrukking na de bevestiging uitgesproken als een heerlijke belofte. Maar wél nadat eerlijk geklonken heeft: 'behoudt de verborgenheid des geloofs in een reine consciëntie'. De veronderstelde, geschonken genadegave van het geloof moet behouden of bewaard worden in een zuiver geweten. Zeker, het is een eeuwig wonder als gezien mag worden dat het ten diepste de Heere Zelf is, Die er zorg voor draagt dat het geloof niet ophoudt. De grote Ambtsdrager in de hemel bedient kleine ambtsdragers op aarde door Zijn Geest, de Werkmeester van het geloof. Maar de ambtsdragers worden geroepen Gods Woord te onderzoeken en zich 'geduriglijk te oefenen in de overlegging van de verborgenheden des geloofs'.

Als dat praktijk mag zijn – en mag leven in de ziel – mag het weleens ervaren worden: hier vaak *uitgaan* met een bevende ziel in de gemeente, straks *ingaan* in de vreugde van de bruiloft des Lams. Eeuwig bij Jezus.

Lezer(es), zult u hiernamaals buitenstaan of ingaan? ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.